

Farväl till en svunnen tid

En höstdag 1980 tog fotograf Ulf Owenede farväl av Hindersön. Han hade då under två år dokumenterat en utdöende skärgårdskultur i avsikt att bevara den för framtiden.

Avskedets bild på Per-Arne Backman, Helge Backman och Helmer Backman, där de står i den snåla höstvinden, blev ett vemodig minne av en tid som var på väg att uppslukas av det förflutna.

Bästa bilden

– Den blev nog den bästa av alla de bilder jag tog på Hindersön. I den sammanfattas allt jag ville beskriva i min bok, berättar Ulf Owenede för Hindersöns Allehanda, från Stenkullen vid Göteborg där han nu bor.

Ulf Owenede föddes och växte upp i Luleå. Föräldrarna hade båt och en sommarstuga på Sandön.

– Vi åkte ofta runt i skärgården och det var då jag upptäckte Hindersöns särart, berättar han.

Inspirerad

Efter att ha tagit examen som fotograf vid fotokolan i Bergnäset 1976 fick Ulf Owenede anställning som pressfotograf på Norrbottens Kuriren.

Han sökte sig dock vidare till utbildning vid Konstfack i Stockholm 1978.

Inspirerad av amerikanska 30-talsfotografer, men framförallt av den svenske dokumentärfotografen Sune Johnsson från Västerbotten sökte sig Ulf Owenede åter till Hindersön.

– Jag förstod att den kulturen var på väg att försvinna och att det var ett ämne för en bok.

Mellan 1978 och 1980 besökte han Hindersön många gånger med sin kamera. Ibland en dag, ibland en vecka.

– Jag blev väl mottagen, och fick god kontakt med bland andra Yngve Öhman, berättar han.

Boken, som fick namnet "Hindersön – bilder och berättelser från en ö i Luleå skärgård", publicerades 1980.

Westernridning

Nio år senare lämnade Ulf Owenede Luleå för en ny tid. Han gifte sig och fick tre barn, men lämnade inte yrket som dokumentärfotograf.

Det blev nya böcker, en av dem handlar om livet på en oljeplattform.

Under ett uppdrag i USA kom han i kontakt med Navajoindianerna och deras förhållande till hästar.

– Jag blev så fascinerad av detta att jag köpte två hästar och började med westernridning när jag kom hem, berättar han.

Nu är det på väg att bli ett heltidsjobb för den 52-årige dokumentärfotografen.

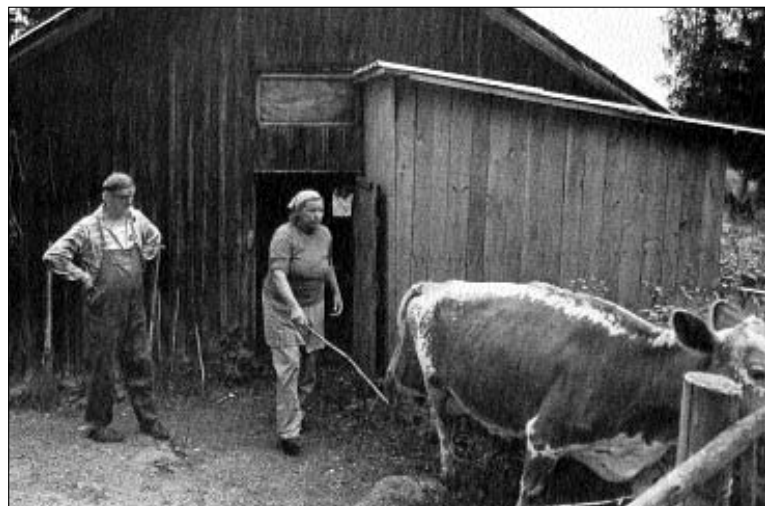
Men avskedets stund på Hindersön glömmet han inte.

Ulf Owenede inspirerades av den västerbottniske dokumentärfotografen Sune Johnsson. Bilderna i boken om Hindersön andas vemod, men skildrar öbornas liv med närhet och värme. Bilden av Per-Arne Backman, Helge Backman och Helmer Backman är Owenedes favorit.

Brödbaket i bagarstugorna hörde tidigare till vardagsgöret på Hindersön. Agda Johansson och Berta Nilsson bakade tillsammans i många år.

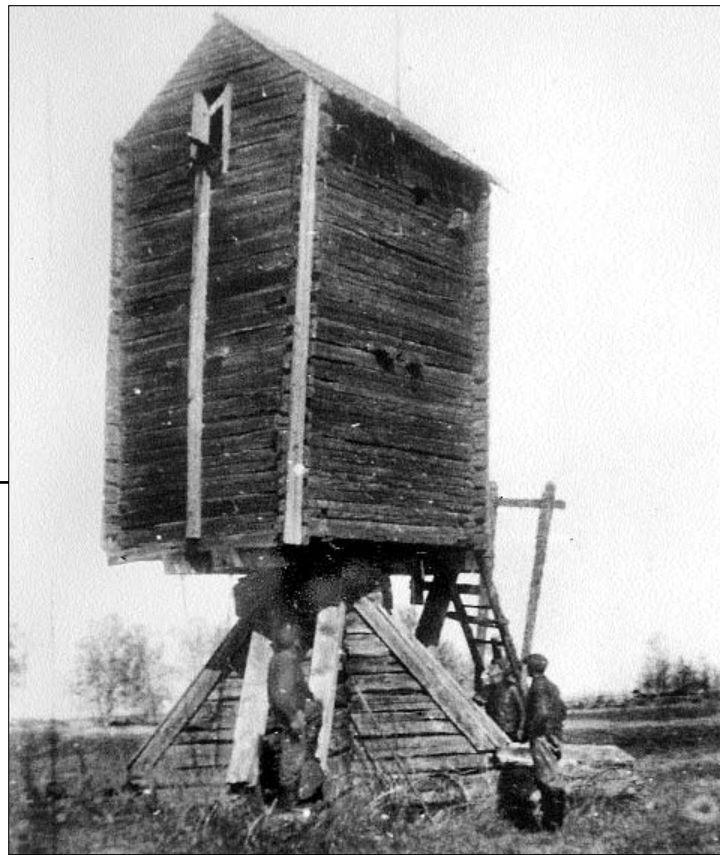
Yngve Öhman och Inga Öhman hjälps åt vid sommarladugården. Den brukas än i dag på samma sätt.

John och Ragnhild Johansson tar en paus i skördearbetet.

Bönderna fraktade mjölken till Luleå med båt. Så är det än i dag.

Stubbkvarnen på Måla

På Ostigårdsberget eller "Måla", som det ibland kallas, stod en gång i tiden en väderkvarn. Berget är den högsta punkten på Hindersön.

Kvarnen byggdes i början av 1800-talet och var i bruk nära 100 år innan den lades ner.

Det var ett gediget bygge av typen "stubbkvarn" och ägdes gemensamt av byborna. Med stubbkvarn menas att

Ur historien

hela kvarnbyggnaden är vridbar för att möta vinden.

Före 1800-talet hade kyrkan och kronan monopol på malning av spannmål. Bönderna fick inte ens husbehovsmala

sitt mjöl. Under 1800-talet upphörde monopol.

I dag finns blott rester kvar av den gamla väderkvarnen på "Måla", bland dessa en kvarnsten.

Ronningen, söder om Ostigårdsberget är ett område bestående av slätterängar och betesmark. Den som vandrar där på sommaren kan ha turen att möta fjällkor på skogsbeta.

